

Toen door het Coronavirus kerkdiensten en veel andere kerkelijke activiteiten niet door konden gaan schreef ds. Bart Vijfvinkel in het voorjaar van 2020 regelmatig een brief/overweging opdat we ons juist ook in die tijd met elkaar verbonden wisten. Inmiddels zitten we in de tweede golf en is ook het kerkelijk leven nog verre van normaal. Daarom hervatte Bart Vijfvinkel in november het schrijven van de brieven aan de gemeente. Reacties welkom: predikant@pknwormer.nl

12 december 2020

Beste mensen,

Afgelopen donderdag kwam het moderamen weer bij elkaar om de kerkenraadsvergadering voor te bereiden. Voor de veiligheid (afstand) hadden we afgesproken in de kerk, niet vermoedende dat het daar zo koud zou zijn: 9 graden! Met dikke jassen aan hadden we een goed overleg. Aanstaaende donderdag is alweer de laatste kerkenraadsvergadering van dit bijzondere jaar.

Moderamen bij 9 graden Celsius met Rina Snoek, Gerda Bak, Willem van der Berg en Bart Vijfvinkel (niet zichtbare fotograaf)

Over twee weken is het kerstmis. De tijd voorafgaand aan dit feest, de adventstijd, staat bekend als een tijd van verwachting. Willem van der Berg maakte mij twee weken terug attent op een interessant artikel in dagblad Trouw: `Aftellen naar advent`.

In dat artikel zijn een theoloog – Alain Verheij – en een historicus – Matthias Smalbrugge – aan het woord. Ze zijn in gesprek over de betekenis van verwachting: Wat kan advent ons leren over de coronacrisis en het wachten op een vaccin? Smalbrugge is huiverig als het gaat om een verband tussen de verwachting van een vaccin en de verwachting van kerstmis: “Ik weet wel dat in veel kerken advent wordt gezien als het aftellen naar Kerst: nog vier kaarsen, drie, twee, een en dan is eindelijk het feest van het licht. Op die manier bezien lijkt het inderdaad op hoe wij nu allemaal wachten op een coronavaccin. Maar verwachting is toch echt iets anders. Verwachting gaat over durven kijken met je hart en je ziel, juist als er heel weinig uitzicht in je leven is. En dat uitzicht is er in ons leven nu eenmaal vaak niet.”

Een vaccin lost mogelijk heel wat problemen op (in eerste instantie vooral de uitbanning van corona in het rijke deel van de wereld), maar kun je dat ook van het Kerstkind zeggen? Smalbrugge vindt van niet: “Is het Kerstkind dan de oplossing van al die problemen? Achter zo’n aftelbare verwachting schuilt wat mij betreft een instrumenteel verlossingsbegrip. Zoals

“Kerst is niet de oplossing van advent. Ook als we straks Kerst vieren blijft het nog altijd advent.”

het vaccin de pandemie oplost, zou Jezus al onze problemen oplossen. Dat is wat mij betreft veel te passief, alsof redding draait om wat ons aan geluk of ellende overkomt, en niets te maken heeft met onze houding daarin.

Adventsverwachting is geen weersverwachting, geen voorspelling dat de zon binnenkort weer gaat schijnen. Het gaat om de vraag over het hier en nu:

als ik niets meer kan, wat kan ik dan nog?... God levert geen Messias die het even opknaapt. Wat de Messias doet is: mens worden en temidden van het lijden een zinvol leven leiden. Dat is de uitnodiging van het leven van Jezus. Niet aan het lijden ontsnappen, maar in dat lijden zin vinden... Kerst is niet de oplossing van advent. Ook als we straks Kerst vieren blijft het nog altijd advent.”

Smalbrugge en Verheij zijn het eens. God is geen oplossing van onze problemen, maar bij hen eerder een vraag naar hoe je zinvol en betekenisvol kunt leven. “En”, zegt Verheij, “advent is voor mij ook de belijdenis dat elke tiran die je nu vreest, op een dag lachwekkend zal zijn.”

Het artikel/gesprek riep veel bij mij op. Ik moest denken aan de dit jaar 75 jaar geleden vermoorde theoloog/verzetsman Dietrich Bonhoeffer die God ook niet kon zien als oplossing voor onze problemen maar die in zijn theologie en leven antwoord gaf op wat het evangelie hem vertelde en zo getuigde van het licht.

Ik had ook, iets heel anders, een associatie met de tekst van een lied van de band van Dik Hout: `Zij maakt het verschil`. Het lied gaat helemaal niet over God, maar over een geliefde. Die geliefde is geen oplossing voor van alles en nog wat, maar ze maakt wel het verschil.

Je zou het ook over God kan zeggen: Hij/Zij maakt het verschil, hoe moeilijk het ook is om daar verder woorden voor te vinden. Hiernaast een paar citaten uit dat lied.

Zij is geen slap excuus
voor wat ik graag had willen zijn.
Geen droom, geen doel
en geen stok om mee te slaan.
Geen enkele garantie voor een lang
gelukkig leven.
Niet het antwoord op de vraag van dit
bestaan....

Zoveel zangers, zoveel woorden
en het moet allemaal gezegd.
Maar wat ze ook proberen
geen vergelijk is terecht.
Misschien is het wat simpel
maar alles wat ik horen wil is ...

Zij maakt het verschil.
Zij maakt het verschil.

uit: Van Dik Hout
`Zij maakt het verschil`

Gods zegen gewenst.
Vriendelijke groet,

Bart Vijfvinkel

Mocht u het werk van onze gemeente willen ondersteunen met een extra gift dan kunt u deze overmaken op NL30 RABO 0394.9353.06 ten name van Protestantse Gemeente Wormer. Een deel van de gift zal ook gaan naar de diaconie: de dienst van de kerk in de wereld.